



اولاد


ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۱۸۸ |

مروری بر کتاب «صلح الحسن» که توسط رهبر انقلاب به فارسی برگردانده شده است

یک ترجمه پرشکوه

۲



در گفت‌وگو با رئیس سازمان علمی و فرهنگی تشریح شد

افق روشن فعالیت‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی

در گفت‌وگو با دکتر عبدالحمید طالبی تشریح شد

چالش‌های پیش روی نرمش قهرمانانه

۲

لذت سیاحت و زیارت اماکن اسلامی با«Islamic GPS»

یاری رساندن هزار بانو در طرح «شریكة الامام»

خبر خوب

جشن ازدواج زوج‌های جوان در «باغ خاتون»



با مشارکت بنیاد کرامت رضوی، جشن ویژه نوعروسان نیازمند حاشیه شهر مشهد در باغ‌اردوگاه خاتون برگزار شد.

مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی در راستای تعامل با تشکل‌ها و مؤسسه‌های فعال فرهنگی در حوزه‌های مرتبط با بانوان، حمایت‌ها و خدماتی را به آن‌ها ارائه می‌کند که استفاده از ظرفیت باغ‌خاتون مشهد برای کمک به اشتغال زنان سرپرست خانوار، برگزاری نمایشگاه‌های فروش تولیدات، برگزاری دوره‌های کارآفرینی و مهارتی و اجرای طرح‌های توانمندسازی خانواده‌های محروم از جمله این حمایت‌هاست.

در همین راستا خیریه عین‌العباس، به عنوان یکی از مؤسسه‌های فعال بانوان در حاشیه شهر که در زمینه‌هایی همچون ایجاد اشتغال و توانمندسازی بانوان کم‌برخوردار، حمایت از زوجین جوان نیازمند و تهیه اقلام معیشتی فعالیت می‌کند، در ایام پرخیز و برکت ربیع‌الاول و با حمایت مرکز امور بانوان بنیاد کرامت رضوی، جشن ازدواج هشت نوعروس نیازمند حاشیه شهر مشهد را در باغ‌خاتون برگزار کرد.

در این مراسم هشت سری جهیزیه تهیه شده از محل کمک‌های مردمی و نیکوکاران، توسط خیریه عین‌العباس به نوعروسان هدیه شد.

گفتنی است، در حاشیه این مراسم نیز نمایشگاهی از محصولات ۱۲ نفر از زنان سرپرست خانوار مشهدی که تحت حمایت بنیاد کرامت رضوی قرار دارند، در معرض دید حاضران قرار گرفت.

نیمکت زندگی

خطا بر قلم صنع نرفت

محمدحسین نیکبخت

در تاریخ شهر مشهد جلوه‌ای ویژه دارد، اصلاً با دیگر نقاط

ایران متفاوت است؛ نه از منظر تعداد موقوفه‌ها بلکه از بابت گستردگی ماهیت کاربردی و نوع استفاده‌ای که از آن‌ها در امور مختلف می‌شود. مشهد کانون تمرکز سلیقه‌های مختلف است؛ زائران زیادی بوده و هستند که از اقصی نقاط ایران و حتی دنیا به این شهر می‌آیند و مجاور می‌شوند و این مجاورت، آداب و رسوم تازه‌ای را وارد مشهدالرضا(ع) می‌کند؛ آداب و رسومی که ممکن است گاهی در قالب سنت حسنه

وقف بروز و ظهور پیدا کند. در انتشار این چند صد شماره رواق، گاه درباره برخی از این موقوفه‌ها صحبت کرده‌ایم و درباره تعدادی از واقفان شاخصی که یادگاری‌هایشان از چند صد سال قبل تا امروز باقی است و به دست ما رسیده، حرف زده‌ایم.

برخی از این واقف‌ها، برای مردم مشهد کم و بیش آشنا هستند یعنی هم موقوفه آن‌ها را می‌شناسند و هم با زندگی واقف، آشنایی مختصری دارند حتی اگر این آشنایی، برخاسته از داستان‌ها و حتی افسانه‌ها باشد. مثلاً کمتر کسی است که نام گوهرشاد خاتون یا پریزاد، ندیمه وی را نشنیده و احتمالاً روایتی هر چند مختصر درباره آن‌ها به گوشش نخورده باشد اما هستند واقفانی که با وجود شهرت بسیار موقوفاتشان، چندان در میان مردم شناخته شده نیستند و «محرابخان» یکی از آن‌هاست و می‌خواهم امروز برایتان درباره محرابخان بگویم.

۲ یادگاری معروف

نام محرابخان به واسطه دو موقوفه مشهور در مشهد و اطراف آن برای همه مشهدی‌ها آشناست؛ نخستین موقوفه، قلعه یا مزرعه محرابخان است که امروزه در انتهای بولوار ابوریحان در کوی طلاب مشهد قرار

دارد و روی آن بیمارستان شهید هاشمی‌نژاد را ساخته‌اند؛ جایی که دست‌کم از سال ۱۲۶۵ خورشیدی یعنی از حدود ۱۳۵ سال پیش، محل اقامت افراد مبتلا به بیماری جذام بود؛ کسانی که از راه‌های دور و نزدیک برای گرفتن شفا از امام رضا(ع) به مشهد می‌آمدند و به دلیل بیماری‌شان نمی‌توانستند در شهر اقامت کنند. موقوفه دومی که نام محرابخان را در مشهد زنده نگه داشته، مسجدی به نام اوست که در راسته نوغان مشهد قرار دارد و طبق گزارش‌های دوره قاجار، صاحب چند گنبد بوده که از بیرون دروازه نوغان دیده می‌شده است.

امروزه مسجد محرابخان در نزدیک کوچه‌ای به همین نام در خیابان نوغان و در مجاورت میدان یا به قول مشهدی‌ها «فلکه» طبرسی قرار دارد.

محرابخان کیست؟

اما این آقای محرابخان کیست و درباره او چه می‌دانیم؟ خوب یادم هست که یک بار در این باره از برخی ریش‌سفیدان محله نوغان سؤالاتی پرسیدم، اما هیچ کدام جواب یک جور و واضح ندادند.

یکی درباره زندگی محرابخان در دوره ناصرالدین شاه حرف زد و گفت دخترش مریض بوده و این موقوفه هم حاصل نذر او برای بهبود فرزند است که برآورده شده. دیگری حتی قدمت محرابخان را به دوره پهلوی می‌رساند و درباره شکل و شمایل او هم اطلاعاتی ارائه می‌کرد. البته این افراد آنچه را که شنیده بودند به مخاطب عرضه می‌کردند، ولی هیچ کدام از این روایت‌ها، حتی به واقعیت نزدیک هم نبود.

محرابخان طبق روایت‌های تاریخی، والی مرو در دوره صفویه بوده و از آنجا که سال درگذشت وی در برخی متون تاریخی سال ۱۰۰۱ خورشیدی ثبت شده است، باید وی را حاکم منصوب شاه عباس اول صفوی بدانیم. طبق اطلاعات محدودی که وجود دارد، محرابخان فردی علاقه‌مند به عمران و آبادانی بود و در زمان خودش، برخی تأسیسات عام‌المنفعه مانند کاروانسرا، مسجد و آب‌انبار بنا کرد که از مسجد و آب‌انبار او در محله نوغان، هنوز رد و نشانی باقی است.

وی در نزدیکی مشهد آن روزگار، مزرعه بزرگی را در حوالی قریه «شادکن» خریداری و وقف کرد که



محرابخان طبق روایت‌های تاریخی، والی مرو در دوره صفویه بوده و از آنجا که سال درگذشت وی در برخی متون تاریخی سال ۱۰۰۱ خورشیدی ثبت شده است، باید وی را حاکم منصوب شاه عباس اول صفوی بدانیم.

گزیده



آغاز مرحله دوم طرح توسعه حرم امام حسین

به نام برادر

عملیات اجرایی برای فراهم کردن زمینه ساخت فاز دوم حرم حسینی با نام صحن امام حسن(ع) با تخریب اطراف حرم آغاز شد.

طرح توسعه حرم امام حسین(ع) در چهار فاز صحن حضرت زینب(س)، صحن امام حسن(ع)، صحن امام زمان(عج) و صحن امام حسین(ع) طراحی شده است که نخستین فاز آن به عنوان صحن حضرت زینب(س) از سال ۹۴ با تخریب اراضی اطراف حرم به همت ستاد بازسازی عتبات و مهندسان ایرانی آغاز شد. همچنین فاز دوم این طرح با عنوان امام حسن(ع) پیش‌بینی شده است تا نام و یاد برادر سیدالشهدا(ع) در جوار حرم حسینی زنده شود.

به گفته مسئولان حرم امام حسین(ع)، صحن حضرت امام حسن(ع) به عنوان فاز دوم طرح توسعه در ضلع جنوب شرقی حرم حسینی و به سمت خیابان جمهوری، خیابان امام علی(ع)، خیابان باب‌القبله و بین‌الحرمین قرار دارد.

همچنین مساحت پیش‌بینی شده برای این صحن ۱۰۰ هزار مترمربع است که بیشتر این فضا برای امور زیارتی طراحی شده تا جایی که ۷۰ هزار مترمربع از فضای صحن امام حسن(ع) برای فضای زیارتی خواهد بود و پس از ساخت این صحن فضای زیارتی حرم حسینی چند برابر خواهد شد.

منبرمجازی

فرق سبک زندگی با مهارت زندگی

حجت‌الاسلام دکتر سعید مهدوی کنی: متأسفانه بعضاً مفهوم «سبک زندگی» را با چند مفهوم نزدیک به آن مثل فرهنگ، اخلاق، روش و مهارت‌های زندگی هم‌معنی گرفته و یکسان به کار می‌برند. حجم بالایی از مطالب معارف اسلامی توصیه‌هایی است برای بهزیستی و بهتر زندگی کردن مثلاً دروغ نگویند، غیبت نکنید، محبت کنید یا چگونه دوستان بیشتری داشته باشیم، چگونه از فضای کوچک آپارتمانمان استفاده بهینه کنیم و بسیاری از این‌ها جنبه اخلاقی دارد یا در حوزه مهارت‌های زندگی است اما این‌ها هیچ کدام سبک زندگی به معنی دقیق و کامل نیست. پس سبک زندگی را چه چیزی قرار بدهیم که بتوانیم به توسعه حوزه مفاهیم خودمان کمک کنیم؟

باید ادبیاتمان را توسعه بدهیم، نه اینکه بگوییم این کلمه همانی است که پیشتر هم داشتیم و فقط عبارتش را امروزی و شیک‌تر کرده‌ایم! برای این کار پیشنهاد من این است که از همین ترکیب «سبک زندگی» کمک بگیریم. واژه «لایفاستایل» که ریشه در ادبیات مدرن غربی دارد، هم کاربردی روزمره و ژورنالیستی دارد و هم تعبیری در علوم اجتماعی (فلسفه حیات‌گرا، زیبایی‌شناسی، مصرف‌گرای، هویت و تمایزخواهی، تحقق خود و...) است، ولی مثل خیلی از چیزهای دیگری که ما از غرب یاد گرفته‌ایم و آورده‌ایم، می‌شود از آن گرته‌برداری و آن را در فرهنگ خودمان بازتعریف کرد.برداشت من از مفهوم سبک زندگی در علوم اجتماعی این است که سبک زندگی «الگوی کنش‌های مرجّح است یا کنش‌های مرجّحی که دارای الگو است» پس بنا به این تعبیر، سبک زندگی دو ویژگی اصلی دارد: یکی داشتن الگو و سبک و دوم اینکه در این کنش‌ها نوعی ترجیح وجود دارد. به عبارتی مردم بسیاری از رفتارها را بر حسب اجبار یا عادت انجام می‌دهند، اما بخشی از رفتارهایشان از سر انتخاب و ترجیح است. این انتخاب‌ها به باورها و سلیقه‌های افراد برمی‌گردد و در نتیجه با هم تناسب و ربط دارد. یا دست‌کم هر دسته از رفتارهای ناشی از ترجیحات در حوزه خود با هم تناسب دارد و از این مناسبات می‌شود الگو یا الگوهایی استخراج کرد. این مناسبات یا الگومندی همان سبک زندگی است. بر اساس آنچه گفتیم آیا ترکیب «سبک زندگی دینی» ترکیبی درست و بامعنی است یا نه؟ پاسخ مثبت است. سبک زندگی دینی سبکی است که الگوهای مطرح در آن از ترجیحات دینی یا مبتنی بر مبانی دینی به‌وجود آمده است.

محل است آن بالا یکی حواشش به ما ذره‌های ناچیز نباشد. محل است همراه همه بد و خوب‌ها و زشت و زیباهای زندگی، خیریت و خوبی نباشد.

پی‌نوشت

امیرالمؤمنین(ع) گفته‌اند: رضا و تسلیم، اندوه را از بین می‌برد. و امام باقر(ع) فرموده‌اند: شایسته‌ترین مردم برای تسلیم به آنچه خداوند مقدر کرده و قضای الهی است، کسی است که خدا را بشناسد.

مطب روانکاو.

از وقتی جیغ و هوار زنی را شنیدم که هر چه عده‌ای سعی می‌کردند آرامش کنند بی‌فایده بود و آقای میان‌سالی که با دسته کلیدش داشت دیوار راهرو را سوراخ می‌کرد! در برابر هجوم چاره‌ای ندارم جز اینکه به جمله پدر استادمان پناه ببرم و با خودم بگویم بامعرفت‌تر و مهربان‌تر از خدا نداریم.

یک آن به خودم نهیب می‌زنم که چی پیش خودت فکر کردی؟ حتماً که توی اتفاقات عالم، فلسفه و مصلحتی هست.

